

Prilog - Tabelarni NPP Islamske vjeronauke za 8. Razred – 1 čas

Redni br.	TEMA Nastavna jedinica	Br. časova	Aktivnosti nastavnika	Očekivani ishodi učenja kod učenika			Parametri deskriptivne evaluacije	Međupredmetna korelacija
				kognitivni	psihomotorički	afektivni		
1.	U SVJETLU BOŽIJEG ODREĐENJA <i>Izazovi i nade</i> <i>Poželjne kompetencije mladih</i>	1 2	Ponoviti imanske šarte rađene u prethodnim razredima. Učenike obavijestiti o godišnjem projektnom zadatku i dati, jasne i detaljne instrukcije, te organizirati njihov rad. Pomoći učenicima u shvatanju nužnosti razmišljanja o mnoštvu izazova, dobrih i loših, koji su svakodnevno pred njima, radi posljedica koje slijede posljedice njihovog izbora (nerad-neuspjeh, tuga, rad-uspjeh, sreća i sl), kao i o svemu što im se dešava u životu, zašto i da li sami doprinose tim dešavanjima. Približiti im pojam Božijeg određenja i pojasniti da postoje dijelovi života koji su potpuno determinisani, ali i dijelovi života na koje sami mogu utjecati (dobre ocjene, izbor između dobra i zla i sl.), te da svoje loše postupke ni u kom slučaju ne smiju pravdati Božijim određenjem. Skrenuti im pažnju na pojave stigmatiziranja učenika od drugih, te pomoći im u odupiranju unaprijed nametnutim šablonima od strane drugih. Usmjeriti mlade da razmišljanjem o vlastitim postupcima i njihovom djelovanju na sudbinu, otkrivaju svoje jake strane i na njima grade uspjeh. Razvijati im svijest da je potreba za uspjehom, dokazivanjem, samopotvrđivanjem i afirmacijom svakog čovjeka prirodna, te da je ne smiju skrivati i potiskivati. Podsticati učenike na razvijanje poželjnih kompetencija zasnovanih na islamskoj moralnosti i usavršavanja u njima do postizanja uspjeha. Razviti im kritički stav o pokušaju medija u nametanju negativne slike o mladima, njihovim sklonostima, kompetencijama i sl., radi odupiranja ovakvim pokušajima stigmatiziranja. Zadati individualne zadatke na teme <i>Jako sam dobar u..., Želim biti bolji u...</i> Rukovodeći se hadisom u kome se govori da na sudbinu možemo djelovati dovom, učenicima sugerirati učenje dove, tj. da usklade vjerovanje, izbore, postupke i dove.	učenik treba da definira Božije određenje, slobodnu volju, sudbinu, zapamti dovu, da zna šta je sposobnost i da prepozna svoje sposobnosti, izražava i primjenjuje svoje najrazvijenije, uspoređuje ih sa sposobnostima drugih, razumije Božije određenje i način djelovanja na sudbinu, mogućnost mijenjanja sudbine, procjenjuje koje su sposobnosti najpogodnije za ostvarenje životnih ciljeva kroz savjete Kur'ana i Poslanika, a.s.	učenik je u mogućnosti da prilagođava i gradi svoje sposobnosti i ciljeve na moralnosti islama, ilustrira ih kroz mape uma, mjeri njihovu razvijenost i ostvarivost, testira i procjenjuje svoje zalaganje i trud u ostvarenju vlastitog života, izbacuje negativne sklonosti u svom ponašanju i djelovanju u interpersonalnoj relaciji sa drugima	svjesno odgovara na pitanja, imenuje sposobnosti i želje, prilagođava se radnoj atmosferi, čita, piše, govori, izvještava, slijedi upute, smisleno mijenja stavove na temeljenoj argumentaciji, djeluje pozitivno na uspjeh, sluša, primjenjuje i predlaže načine za postizanje uspjeha, vrednuje vlastiti uspjeh, prihvata odgovornost za posljedice vlastitih postupaka	Nivo razvijenosti interesovanja za nove nastavne sadržaje i usvojenosti ranije izučavanih sadržaja, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, uređenju života i aktivnog djelovanja na vlastitu sudbinu i životni ishod, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o Božijem određenju, slobodnoj volji i ljudskim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da se poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, a da se njeguju vlastita. Razvijenost odgovornosti prema vlastitom životu i aktivnostima u njemu. Sposobnost kritičkog razmišljanja o životu i potiskivanje slijepog vjerovanja u sudbinu	ostvaruje se kroz časove odjeljske zajednice i teme planiranja, motiviranja, slobodnog vremena, pritiska vršnjaka, uvažavanja razlika; časove jezika i teme slobodnog vremena, porodice, škola i učenje, određivanja ciljeva i puteva do njihovog dostizanja;
2.	POTREBE MOJE DUŠE <i>Čistoća u duhovnosti</i> <i>Kako da završim dan</i>	1 1	Podsjetiti učenike na ulogu čistoće u islamu i načine njenog ostvarenja, a pogotovo na duhovnu čistoću i puteve njenog postizanja, tevba, namaz, zikr, činjenje dobra i sl. Podstaknuti učenike na razmišljanje o nužnosti razvijanja duhovne čistoće na osnovu saznanja o efektima tjelesne čistoće, o vezi između grijeha, nečistoće duše i čišćenja od grijeha. Podstaknuti učenike na njegovanje čistoće riječima Uzvišenog Allaha u kojima govori o poklanjanju svoje ljubavi onima koji se često kaju i mnogo čiste. Kao	učenik treba da definira farz namaz i dobrovoljni namaz, šerijat, Tradiciju, izvore šerijata, djela po njihovoj važnosti (farz, vadžib, sunnet...), da zna šta je duhovna čistoća, prijevod	učenik je u mogućnosti da prilagođava i gradi svoje potrebe prema rasporedu namaza,	svjesno odgovara na pitanja, imenuje sposobnosti i želje, prilagođava se radnoj atmosferi, aktivno čita, piše, govori,	Nivo razvijenosti interesa za nove nastavne sadržaje: džuma i bajram namazi, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u	ostvaruje se kroz časove odjeljske zajednice, jezika, geografije, historije, biologije, muzičkog odgoja, tjelesnog odgoja i teme ljudsko tijelo i zdravlje, higijenske

	<p>Namazi u posebnim prilikama</p> <p>Upoznajmo Zakon Božiji</p> <p>Prijevod Kur'ana na bosanskom jeziku</p> <p>Čuvanje Tradicije</p>	<p>2 mjerilo kvaliteta ostvarenja duhovne čistoće istaknuti namaz koji čovjeka povezuje sa Bogom, čuva ga od grijeha i podstiče na dobro. Iskoristiti ilahiju <i>Uzmi abdest klanjaj namaz</i>. Napraviti komparativnu analizu načina postizanja duhovne čistoće u drugim religijama. Upoznati učenike sa jacija namazom i ulozi jacije u dnevnom rasporedu. Obraditi džumu-namaz i bajram-namaze. Podsticati učenike na jačanje veze sa Bogom kroz nafila-namaze. Na primjerima Muhammeda, a.s., podsticati ih na razmišljanje o nafila-namazima radi njihovog obavljanja. Upoznati se sa dobrovoljnim molitvama u drugim religijama. Učenicima ponuditi osnovne informacije o izvorima na kojima se temelji Božiji zakon-šerijat. Potaknuti učenike na razmišljanje o Božijem zakonu i ljudskim zakonima radi razvijanja pravilnog odnosa prema njima. Upoznati ih s načinom dopunjavanja pojedinih izvora šerijata na njima bliskim primjerima. Komparativno sagledavati vjerazakone različitih religija, razlike interpretirati kontekstualno. Navesti klasifikaciju ljudskih djela od farza- strogo naređenih do nafila-dobrovoljnih, haram-strogo zabranjena, do mekruh-nije ih lijepo raditi, u islamu i drugim religijama. Pomoći učenicima u razumijevanju potrebe prevođenja Kur'ana na druge jezike i najzapaženijim prijevodima Kur'ana na bosanski jezik, te potaknuti ih na čitanje prijevoda Kur'ana i približi im njegovo razumijevanje. Upoznati učenike sa mjerama koje su se preduzele u očuvanju autentičnosti Tradicije. Dati učenicima osnovne podatke o zbirkama hadisa prevedene na bosanski jezik. Istaći i vrijednost čitanja hadisa, kao i nužnost njihove primjene. Izvesti ilahiju <i>Lijep je Muhammed</i>.</p>	<p>Kur'ana, da opisuje stanje svoje duše, uspoređuje dnevne namaze sa nafila namazima, izvore šerijata dovodi u međuodnos i povezanost, Božiji govor sa govorom Poslanika, a.s., djela po važnosti, procjenjuje koje su vrijednosti namaza, svjedoči čitanje Kur'ana i hadisa, zastupljenost različitih djela po važnosti u životu, kritički razmišlja o svom odnosu prema namazu, Kur'anu i Tradiciji</p>	<p>savjetima Kur'ana i Tradicije, ilustrira ih kroz mape uma, mjeri njihovu razvijenost i ostvarivost, testira i procjenjuje svoje zalaganje i trud, izbacuje negativne sklonosti u svom ponašanju i djelovanju u interpersonalnoj relaciji sa drugima i drugačijima</p>	<p>izvještava, slijedi upute, smisleno mijenja stavove na utemeljenoj argumentaciji, djeluje pozitivno na uspjeh, sluša, primjenjuje i predlaže načine za postizanje uspjeha, vrednuje vlastiti uspjeh i usmjerava ga prema savjetima Kur'ana i Poslanika</p>	<p>spособnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pokazane pozitivne ambicije ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o ljudskim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da se poštuju sposobnosti i želje drugih i drugačijih, Razvijenost odgovornosti prema Bogu i Njegovom zakonu, Sposobnost komparativnog praćenja vjerazakona u različitim religijskim tradicijama, Razvijenost svijesti o ulozi Govora Božijeg i Tradicije u svakodnevnom životu, Klasificiranje djela po njihovoj važnosti u šerijatu.</p>	<p>navike, upoznavanje drugih i drugačijih, očuvanje baštine, dječije kreativnosti, puberteta, mjesečnog ciklusa, kulturnog i pravilnog odijevanja, humani odnosi među polovima, identifikacija sa pozitivnim uzorima, maloljetničkom delikvencijom.</p>
<p>3.</p>	<p>UČIM OD DRUGIH</p> <p>Mudrost u prosuđivanju</p> <p>Blagodati Božije približavaju nas Bogu</p> <p>Koliko smo pravedni</p>	<p>1 Potaknuti mlade na razvijanje sposobnosti sagledavanja problema iz različitih uglova radi stvaranja konačnog mišljenja i stava na primjeru Davuda, a.s. Usmjeravati učenike na razvijanje sposobnost kritičkog prosuđivanja. Govor o Davudu, a.s., povezati sa praksom u načinu obraćanja Bogu, odnosu prema ljudima, porodici, hrabrosti, sposobnosti vođenja, te upoznati se sa historijom Jevreja i ulogom Zebura u judaizmu. Podstaknuti učenike da na osnovu kazivanja o Sulejmanu, a.s., razmišljaju o ulozi Božijih blagodati u životu čovjeka – da zahvaljuje na njima, a ne da uživajući u njima zaboravlja na Boga. Potencirati odgovornost, svrhu korištenja, dijeljenje sa drugima sl. u odnosu prema Božijim blagodatima. Vještim vođenjem i podsticajem na njihovo vlastito promišljanje analizirati i interpretirati kazivanja o Sulejmanu, a.s., kao istinita kazivanja. Izvesti ilahiju <i>Sulejman i Belkisa</i>. Učenicima dati individualni zadatak na</p>	<p>definira pravednost, mudrost i blagodat Božiju, opisuje živote poslanika kao dokaz mudrosti Božije i pouke ljudima, razumije potrebu za mudrošću, pravednošću i korištenju blagodati Božijih, prepoznaje vlastite unutrašnje sukobe, uspoređuje se sa pomenutim uzorima u životu, objašnjava svoja osjećanja i odnos prema blagodatima, pojavama u društvu i pravednosti,</p>	<p>prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja, ilustrira svoj razvoj, djeluje na osnovu naučenog o poslanicima, primjenjuje naučeno u praksi</p>	<p>pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost u odnosu na učenje islama, prihvata savjete dobijene kroz kazivanja o poslanicima i slijedi ih, prosuđuje date</p>	<p>Nivo razvijenosti realnije slike o sebi i drugima, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo nastojanja i pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i</p>	<p>ostvaruje se kroz časove odjeljenske zajednice, jezika, geografije, historije, biologije, muzičkog odgoja, tjelesnog odgoja i odgojnim temama poput: motiviranje,</p>

		temu <i>Dunjaluk u ruci, a ne u srcu</i> . Kod učenika razvijati pozitivan stav prema pravедnosti i usvajanje osobine pravедnosti na primjeru Šuajba, a.s. Podstaći učenike na samoanalizu o njihovoj pravедnosti u konkretnim životnim situacijama, ali i na razmišljanje o prisutnosti pravедnosti u zajednici, kao i podsticaj za zalaganje za pravdu i pravедnost u svakoj životnoj prilici.	klasificira, prosuđuje o negativnim i pozitivnim utjecajima na čovjeka, izabire najbolja rješenja s ciljem postizanja Božijeg zadovoljstva i očuvanja individualnosti		savjete i argumentira ih, inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih na osnovu valjane argumentacije.	mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih i drugačijih, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost, Razvijanje pravедnosti, mudrosti u prosuđivanju i korištenju Božijih blagodati.	saradnja, povjerenje, tolerancija
4.	VLASTITO PREISPITIVANJE Greške, grijesi i posljedice Priznanje i vlastita odgovornost	1 Pomoći učenicima u razlikovanju pojmova greška i grijeh, kako bi mogli prepoznavati vlastite i tuđe greške i grijehove, te sagledavati njihove posljedice. Učenici treba da sagledaju posljedice postupaka prije učinjenog djela s ciljem zadobivanja Allahovog zadovoljstva i slijeđenja Pravog puta, te razvijanju odlučnosti u odabiru dobra. Govor o njima treba povezati s primjerima iz svakodnevnog života. Izvesti ilahiju <i>Milostivi gospodar</i> . 2 Predstaviti i poglede na grijeh i grijese u drugim religijama. Upoznati učenike s tevbom, njenim smislom i svrhom činjenja, radi razvijanja sposobnosti suočavanja sa vlastitim djelima, prihvatanja odgovornosti za učinjeno i spremnosti za priznavanje vlastite greške radi pokajanja Bogu i izvinjenja ljudima. Potaknuti učenike da istrajavanju u datim obećanjima, te da se ne vraćaju učinjenoj grešci. Iskoristiti ajete i hadise koji na to podstiču, uz ilahiju <i>Zašto suza u mom oku</i> . Ukazati na načine čišćenju od grijeha u drugim religijama Upoznati učenike o djelovanju dobra i zla na njih (meleka i šejtana) koje se manifestira pozitivnim i negativnim mislima. Osposobi i osnaži učenike u slušanju i slijeđenju dobra kao stalne prisutnosti savjesti koja pročišćuje i odgaja dušu. Savjest predstaviti kao snagu u odupiranju zlu, jačinu savjesti u zavisnosti od sklonosti grijeseњу, a nepostojanje savjesti predstave kao potpunu okrenutost ka zlu. Razvijati samokritičnost učenika prema postupcima radi njihovog stalnog sagledavanja stanja vlastite duše.	definira čovjeka kao biće sklonu dobru i zlu, grijeh, tevbu, savjest, opisuje pozitivne i negativne utjecaje na čovjeka, vrste grijeha, način činjenja tevbe i djelovanje savjesti, razumije potrebu duhovnog čišćenja u islamu, prepoznaje sukobe koji se javljaju u njemu, upoređuje se sa Muhammedom, a.s., i njegovim odnosom prema grijeseњу, objašnjava svoja osjećanja, klasificira grijeh, potrebe i težnje, prosuđuje o njihovim negativnim i pozitivnim utjecajima na čovjeka, izabire najbolja rješenja s ciljem postizanja Božijeg zadovoljstva i očuvanja individualnosti.	prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja, ilustrira svoj razvoj, djeluje na osnovu naučenog, primjenjuje naučeno u praksi, afirmativno djeluje na druge.	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju i izazove koji su svakodneвно prisutni, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoj odnos prema grijehu i tevbi u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Poslanika, a.s., i slijedi ih, prosuđuje date savjete i argumentira ih, inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih .	Nivo razvijenosti realnije slike o sebi i drugima, svojim postupcima i postupcima drugih, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, Uočeno nastojanje da poštuju naredbe Božije i izbjegavaju Njegove zabrane, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Razvijanje odgovornosti za učinjena djela i želje sa stalnim popravljanjem, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost.	ostvaruje se kroz časove odjeljske zajednice, jezika, geografije, historije, biologije, muzičkog odgoja, tjelesnog odgoja i teme stanovanje, moja zemlja, upoznavanje drugih i drugačijih, kanoni, veza između konflikta i vjerovanja, prevazilaženje predrasuda i uvažavanje različitosti, suočavanja sa sobom, prihvatanjem odgovornosti
5.	KAKO UREDITI ŽIVOT Život u vjeri, nadi i ljubavi Radosti vječnog života	1 Usmjeriti učenike na život u vjeri kroz svijest o smislu življenja na ovom svijetu, zatim život u stalnoj nadi i želji za ostvarenje uspjeha na ovom i budućem svijetu. Učenicima pružiti savjete kako da budu istrajni u življenju vjere sa željom za uspjehom, kako da ostvare uspjeh prema savjetima Uzvišenog Allaha i Poslanika, a.s., kako da zadobiju Njegovu ljubav. Nastavnik će svojim vođenjem usmjeriti mlade da razmišljaju o stvarnom uspjehu i sreći koji donose ispunjenje duše. Izvesti ilahiju <i>Voli da bi bio voljen</i> i individualni rad na temu <i>Allah želi da uspijem</i> . 2 Upoznati učenike s osnovnim karakteristikama dunjaluka i ahireta, etapama ljudskog života, radi razmišljanja i	definira život na ovom i budućem svijetu, smisao nade, želju za ljubavlju Božijom, opisuje ljudski razvoj u duhovnoj i tjelesnoj dimenziji kao dokaz življenja u vjeri, razumije potrebu za ostvarivanjem uspjeha i zadovoljstva u prolaznosti i vječnosti, prepoznaje faze ljudskog života,	prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja, ilustrira svoj životni razvoj, djeluje na osnovu	pita, identificira i opisuje svoje probleme u duhovnom odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u odnosu na	Nivo razvijenosti realnije slike o životu na dunjaluku i ahiretu, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u	ostvaruje se kroz časove odjeljske zajednice , ali i ostalih predmeta s ciljem razvijanja odgovornosti i želje za uspjehom na

	<p>Efekti griješenja</p>	<p>2</p> <p>razvijanja svijesti o načinu posvećenosti i odnosa prema dunjaluku i ahiretu prema učenju islama. Pomoći učenicima da izbalansiraju odnos prema životu na dunjaluku i ahiretu, a ne da isključuju prolaznost ili vječnost. Poslužiti se prijevodom sure El-Lejl radi osvrta na postupke na ovom svijetu i posljedice na budućem svijetu. Iskoristiti ilahiju <i>S dunjalika ić počesmo</i> i predstaviti pogled drugih religija na prolazni i vječni život. Upoznati učenike sa djelima koja donose radost u vječnom životu, kao i sa radošću koju donosi džennet. Podstaknuti učenike na zalaganje, trud, napor u činjenju dobra radi ostvarenja radosti u vječnom životu, ali i osjećanja radosti i slasti u činjenju dobra, te pomoći im da shvate da je činjenje dobra investicija za vječnost, ali i ulog u sadašnjost. Organizirati rad na temu <i>Moj način pripreme za susret sa Allahom</i> i predstaviti im učenje o vječnom životu u raju po kazivanjima iz judaizma i kršćanstva. Skrenuti pažnju učenicima na mogućnost propasti za ljude koji se odaju griješenju, jer je grijeh štetan za duhovnu i tjelesnu sferu života čovjeka, te ukazati na negativne posljedice kako na ovom tako i u vječnom životu u džehennemu. Pomoći im u razvijanju zaštite duhovne i tjelesne sfere života, bez zastrašivanja. Individualni rad na temu <i>Mudrost je živjeti unutar granica</i>. Ukazati na učenja o paklu po kazivanjima iz judaizma i kršćanstva. Obraditi suru El-Kari'a.</p>	<p>mogućnosti koje postoje u njima, upoređuje svoj pogled na život s pogledom islama, objašnjava svoja osjećanja, nastojanja, težnje, očekivanja, klasificira potrebe i težnje, prosuđuje o pozitivnim i negativnim utjecajima dunjaluka na čovjeka, izabire najbolja rješenja na dunjaluku s ciljem postizanja Božijeg zadovoljstva i očuvanja individualnosti.</p>	<p>naučenog, primjenjuje naučeno u praksi.</p>	<p>učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika, a.s., slijedi ih, prosuđuje date savjete i argumentira ih, inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih.</p>	<p>spособnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost.</p>	<p>svim nastavnim predmetima</p>
<p>6.</p>	<p>MORALNOST U ŽIVOTU</p> <p>Moj moralni uzor</p> <p>Šta čovjeka čini čovjekom: odjeća, moral ili osjećanja</p>	<p>1</p> <p>Podsjetiti učenike na ulogu uzora u životu i na vlastito preispitivanje o postojanosti moralnog uzora koji nužno mora postojati. Kao primjer ponuditi moralnost Muhammeda, a.s., u različitim segmentima života, bitnim za uzrast učenika. Učenici inicirati da aktivnim radom preispitaju vlastitu moralnost i dijelove na koje treba da dodatno djeluju. Individualna samoanaliza <i>Moj moralni + i –</i>. Pomoći učenicima u postizanju i očuvanju moralnosti na savjetima islama. Potencirati individualizirani pristup u pružanju pomoći u razvijanju moralnosti i omogućiti učenicima da nude rješenja na zadate probleme u očuvanju moralnosti, te da zajedno iste evaluiraju i iznesu svoje stavove.</p> <p>2</p> <p>Učenike dodatno aktivirati i motivirati u razmišljanju, samoanalizi i razvijanju moralnosti, te usmjeriti na problemsko pitanje: čemu poklanjaju više pažnje – odjeći (svojoj i kod drugih), moralu (kod sebe i drugih) ili osjećanjima (svojim ili tuđim). Poslije razgovora i analize nastavnik će ih podsjetiti da Uzvišeni Allah ne naglašava ni imetak, ni izgled, već djela vjernika. Istaknuti i činjenicu da kod nekoga zapaža izražen senzibilitet za lijepo odijevanje i urednost s ciljem da i sami učenici samoprosuđuju o sebi i</p>	<p>definira moralnost, moralnog uzora, ljudske vrijednosti, opisuje moralni razvoj u duhovnoj i tjelesnoj dimenziji kao dokaz življenja u vjeri, razumije potrebu za ostvarivanjem moralnosti u prolaznosti i vječnosti, prepoznaje napredovanje u moralnom životu, mogućnosti koje postoje u njim, upoređuje svoj pogled na život s pogledom islama, objašnjava svoja osjećanja, nastojanja, težnje, očekivanja, moralnost, klasificira potrebe i težnje u granicama moralnosti, prosuđuje o negativnim i</p>	<p>prilagođava se promjenama, gradi vlastitu moralnost, ispravlja pogrešna shvatanja o moralu, ilustrira svoj moralni razvoj, djeluje na osnovu naučenog, primjenjuje naučeno u praksi.</p>	<p>pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika, a.s., slijedi ih, prosuđuje date savjete i argumentira ih, inicira nove zadatke, traga za novim</p>	<p>Nivo razvijenosti realnije slike o utjecaju moralnosti na život na dunjaluku i ahiretu, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, kao i moralnosti i moralnosti drugih, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih moralnih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju</p>	<p>može kolerirati sa svim predmetima i teme ponašanja, govora, odgovornosti, odijevanja, poštivanja, uvažavanja i sl.</p>

		drugim, te da uoče povezanost moralnosti sa osjećanjima i odijevanjem. Predstaviti pogled na moralnost iz različitih religijskih učenja.	pozitivnim utjecajima dunjaluka na čovjeka, izabire najbolja rješenja		spoznajama, revidira ih.	moralnost, sposobnosti i želje drugih ljudi, Razvijenost moralnosti, odgovornosti i aktivnosti u toku nastave,		
7.	ZAJEDNICA MUSLIMANA Razvoj zajednice muslimana Nastanak i razvoj Islamske zajednice u BiH	1 Provesti učenike kroz historijski period, od nastanka zajednice muslimana u Medini, širenja hilafeta po tada poznatom svijetu, pa do raspada hilafeta. Upoznati učenike sa historijskim činjenicama o hilafetu, da shvate ulogu zajednice, njenu snagu u zajedništvu i slabost u razjedinjenosti, kako bi ta shvatanja mogli primjenjivati u životu. Istaknuti ajete i hadise koji govore o tome, kao i ilahiju <i>Moj umme</i> . Učenike upoznati sa osnovnim podacima o kreiranju zajedništva muslimana (porodici, džematu, islamskoj zajednici, ummetu), pravima i obavezama i njihovom doprinosu u njima. Učenike aktivno uključiti u otkrivanje uloge, vrijednosti, prava i obaveza u navedenim zajednicama. Iskoristiti ilahiju <i>Va'tesimu bi hablillah</i> . 2 Učenicima ponuditi sažet pregled nastanka i razvoja IZ u BiH do 1992. Godine, a u svakom historijskom periodu ukazati na način organiziranja, ulogu i poteškoće koje je imala IZ. Pomoći učenicima da razumiju ulogu IZ u očuvanju vjerskog i kulturnog identiteta Bošnjaka. Koristiti grupi oblik rada za analizu određenih perioda. Upoznati učenike sa današnjom organizacijom IZ, ustanovama i institucijama koje pri njoj djeluju, s ciljem da učenici razviju stav pripadnosti islamskoj zajednici. Uputiti učenike da sami istraže različite segmente djelovanja IZ, individualno ili po grupama, npr. grupa za posjetu medžlisu, muftiluku, odgojno-obrazovnoj ustanovi, mektebu, džematu. Iskoristiti ilahiju <i>Pogledaj nas ja Rabbi</i> individualni rad na temu <i>Kako mogu doprinijeti razvoju Islamske zajednice</i> . Ukazati na proaktivni odnos Islamske zajednice u BiH prema drugim religijskim zajednicama i upoznati ih sa postojanjem i funkcioniranjem međureligijskog vijeća.	definira život u zajednici, porodicu, džemat, hilafet, ummet, opisuje razvoj različitih oblika zajedništva, razumije potrebu za ostvarivanjem uspjeha i zadovoljstva u okviru zajednice i same zajednice, prepoznaje faze organiziranja i djelovanja zajednice, mogućnosti koje postoje u njima, upoređuje svoj pogled na život u zajednici s pogledom islama, objašnjava svoja osjećanja, nastojanja, težnje, očekivanja, klasificira potrebe i težnje u zajednici, prosuđuje o negativnim i pozitivnim utjecajima dunjaluka na zajedništvo, izabire najbolja rješenja za zajednicu	prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja, ilustrira svoj životni razvoj, djeluje na osnovu naučenog, primjenjuje naučeno u praksi.	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u zajednici u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika, a.s., slijedi ih, prosuđuje date savjete i opravdava ih, inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih.	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika,	Nivo razvijenosti realnije slike o zajedništvu na dunjaluku radi ahireta, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Isticati vrijednost i ulogu zajednice u ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Nivo uključenosti u aktivnosti u zajednici, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost prema zajednici.	ostvaruje se kroz časove odjeljenke zajednice, jezika, geografije, historije, biologije, muzičkog odgoja, tjelesnog odgoja i teme stanovanje, moja zemlja, upoznavanje drugih i drugačijih, kanoni, veza između konflikta i vjerovanja, prevazilaženje predrasuda i uvažavanje različitosti, razvijanja zajedništva, jačanja zajednice u moralnom, ekonomskom i ideološkom smislu
8.	ISLAMSKA KULTURA U BOSNI I HERCEGOVINI Bosanski šeheri Objekti nastali iz duhovnosti	1 Upoznati učenike s nastankom velikih bosanskih šehera poput Sarajeva, Banjaluke, Mostara, Foče. Istaći zajedničke elemente u njima, gradnja, urbano uređenje, dijelovi koje su imali, život koji su pružali i sl. Poslužiti se <i>Putopisom</i> Evlije Čelebije i usmjeriti priču o šeherima iz neposrednog okruženja radi pravljenja poređenja života u njima nekad i sad, boljeg upoznavanja svog kulturno-historijskog naslijeđa, njegovog očuvanja i njegovanja. Obraditi kasidu <i>Pjesma o Bosni</i> . 2 Upoznati učenike s karakterističnim obilježjima džamija, medresa, tekija i turbeta iz vremena	definira kasabu, šehar, varoš, turbe, medresu, opisuje život u prijašnjim naseljima, razumije potrebu za životom u kome se uvažavaju potrebe duše i tijela, prepoznaje razlike između organiziranja života nekad i sad, mogućnosti koje postoje u njima, upoređuje svoj pogled na život s pogledom islama, objašnjava svoja	prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja o vlastitoj kulturi, ilustrira životni razvoj naselja pod utjecajem	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika,	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoju ličnost i svoj život u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Uzvišenog Allaha i Poslanika,	Nivo razvijenosti realnije slike o životu pod utjecajem vjere, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju	ostvaruje se kroz likovnu i tehničku kulturu, informatiku, historiju, jezik, geografiju, matematiku i teme kulturne baštine, preciznosti, simetričnosti, linije i tačke, boje, prostor, maketa, intimnosti, zaštite

			Osmanskog carstva. Učenike upoznati sa namjenom i svrhom gradnje tih objekata, kao i njihovom ulogom danas u očuvanju vjerskog i kulturnog identiteta. Upoznati ih s različitim oblicima džamija, npr. potkupolnih, kamenih, s drvenim munarama, s četvrtastim munarama i sl. Učenike podsticati na razmišljanje o utjecaju ovih objekata na život u zajednici i podsjetiti na džamije, mederese, tekije i turbeta iz najbližeg okruženja. Posjetiti neki od znamenitih objekata.	osjećanja, nastojanja, težnje, očekivanja, klasificira potrebe i težnje, prosuduje o negativnim i pozitivnim utjecajima dunjaluka na organiziranje života čovjeka, izabire najbolja rješenja za život na dunjaluku s ciljem postizanja Božijeg zadovoljstva i očuvanja individualnosti.	islama, djeluje na osnovu naučenog, primjenjuje naučeno u praksi	a.s., slijedi ih , prosuduje date savjete i argumentira ih , inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih , afirmativno predstavlja svoju vjeru i kulturu, uvažava druge	uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost, Razvijenost kreativnosti i planiranja.	okoline, uređivanja životnog prostora
9.	MOJI MUBAREK DANI I NOĆI Odabrani dani i noći	2	Učenicima pružiti informacije o odabranim danima u hidžretskom kalendaru (koji su, kada se obilježavaju, kako, u čemu je njihova posebna vrijednost). Cilj nastavne jedinice je da podstakne na upoznavanje, slijeđenje i njegovanje vlastitog naslijeđa, a poštivanja tuđeg. Upoznati učenike sa noćima iz hidžretskog kalendara koje treba da obilježe (koje su, kada se obilježavaju, kako, u čemu je njihova posebna vrijednost). Podsjetiti učenike na različite oblike dova i ibadeta u islamu koje mogu da primijene u ovim danima i noćima. Posebno treba da budu istaknute centralne dove petkom, džuma-namaz, i bajramima, bajram-namazi. Uz svaku pomenutu dovu istaći njenu vrijednost i korist za čovjeka radi razvijanja afirmativnog stava prema njima. Govoriti o odabranim danima drugih religija i molitvama u njima.	definira mubarek dane i noći, vlastito naslijeđe, opisuje njihovu vrijednost važnu ulogu u njegovanju vlastite kulture, razumije potrebu njihovog obilježavanja u duhu učenja islama, prepoznaje vlastite mubarek-dane, upoređuje ih s praznicima drugih, objašnjava svoja osjećanja u mubarek-danima i noćima, kao i osjećanja prema drugim praznicima, klasificira mubarek-dane i noći, kao i praznike prema njihovoj važnosti, prosuduje o utjecajima okoline na obilježavanje praznika i mubarek-dana i noći, izabire najljepše načine obilježavanja mubarek-dana i noći s ciljem postizanja Allahovog zadovoljstva i očuvanja individualnosti i vlastite kulture	prilagođava se promjenama, gradi vlastiti identitet, ispravlja pogrešna shvatanja, ilustrira svoj razvoj, djeluje na osnovu naučenog, primjenjuje naučeno u praksi	pita, identificira i opisuje svoje probleme u odrastanju, smješta ih u okrilje islama, prilagođava se aktivnom učenju, opisuje svoj odnos prema odabranim danima i noćima u odnosu na učenje islama, prihvata savjete Poslanika, a.s., i slijedi ih , prosuduje date savjete i argumentira ih , inicira nove zadatke, traga za novim spoznajama, revidira ih , afirmativno djeluje na druge	Nivo znanja o mubarek-danima i mubarek-noćima, te dovama koje se uče u njima, Nivo razvijenosti realnije slike o sebi i drugima, Učeničko samoocjenjivanje vlastite aktivnosti i aktivnosti drugova iz razreda, Sposobnost samostalnog korištenja udžbenika i dodatne literature, Doprinos nastavi kvalitetnim individualnim pristupom i mišljenjem, Kvalitet individualnih, grupnih i radova u paru, Nivo aktivnog učešća učenika u radu, uz uvažavanje njihovih razlika u sposobnostima, te nivo nastojanja u razvijanju vlastitih sposobnosti, Nivo pozitivnih ambicija ka ostvarenju uspjeha, Nivo učešća u individualnim, partnerskim i grupnim aktivnostima s ciljem upotpunjavanja dojma o učeničkim sposobnostima i mogućnostima, Uočeno nastojanje da poštuju sposobnosti i želje drugih ljudi, Razvijenost odgovornosti i aktivnosti u toku nastave, Uočeno pojačano samopouzdanje i odgovornost, Razvijenost svijesti o vlastitom naslijeđu i poštivanju tuđeg naslijeđa.	ostvaruje se kroz likovnu i tehničku kulturu , informatiku , historiju , jezik , geografiju , odjeljensku zajednicu i teme kulturne baštine, običaja, iskazivanja radosti, osjećanja za druge, zajedništva, njegovanja običaja